

Usnesení Nejvyššího soudu SSR ze dne 30.11.1971, sp. zn. 3 Co 214/71, ECLI:CZ:NS:1971:3.CO.214.1971.1

Číslo: 38/1972

Právní věta: Povinnosť organizácie v zmysle ustanovenia § 89 ods. 2 zákona č. 101/1964 Zb. /1/ môže vzniknúť až za predpokladu, že došlo k poskytnutiu dávky neprávom alebo z nesprávnej výmere. Samo oneskorené hlásenie vstupu dôchodcu do zamestnania túto povinnosť ešte nezakladá.

Soud: Nejvyšší soud SSR

Datum rozhodnutí: 30.11.1971

Spisová značka: 3 Co 214/71

Číslo rozhodnutí: 38

Číslo sešitu: 3

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Sociální zabezpečení

Předpisy: 99/1963 Sb. § 221 101/1964 Sb. § 89 71/1967 Sb. § 14 2/1971 Sb.

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 38/1972 sb. rozh.

Povinnosť organizácie v zmysle ustanovenia § 89 ods. 2 zákona č. 101/1964 Zb. 1) môže vzniknúť až za predpokladu, že došlo k poskytnutiu dávky neprávom alebo z nesprávnej výmere. Samo oneskorené hlásenie vstupu dôchodcu do zamestnania túto povinnosť ešte nezakladá.

(Uznesenie Najvyššieho súdu SSR z 30. 11. 1971, [3 Co 214/71](#))

Správa dôchodkov v Bratislave predpísala organizácii S. v R. k náhrade preplatok vzniklý na starobnom dôchodku dôchodcu A. K. v čase od 1. 1. 1971 do 28. 2. 1971 podľa ustanovenia § 89 ods. 2 zákona č. 101/1964 Zb. Toto rozhodnutie odôvodnila opomenutím organizácie hlásiť vznik pracovného pomeru dojednaného s dôchodcom A. K.

Krajský súd v Bratislave rozhodnutie odporcu potvrdil s tým, že organizácia uzavretie pracovného pomeru s A. K. Správe dôchodkov včas neoznámila a táto sa o pracovnom pomere dozvedela až 25. 5. 1971.

V odvolaní proti uzneseniu súdu prvého stupňa navrhujúca organizácia žiadala, aby bolo zmenené a aby rozhodnutie Správy dôchodkov bolo zrušené. Namietala, že súd prvého stupňa nezistil náležité skutkový stav, že v skutočnosti k žiadnemu preplatku na dôchodku dôchodcu A. K. nedošlo a preto jej

z tohto dôvodu nemohol byť ukladaný žiaden záväzok. Dôchodca A. K. v rozhodnom období pracoval vo zvýhodnenom pracovnom pomere v zmysle ustanovenia vládneho nariadenia č. 73/1960 Zb. /2/ Svedčí o tom pracovná zmluva, ktorú s ním uzavrela 2. 1. 1971 (s dodatkom z 8. 3. 1971) i jej hlásenia zo 16. 3. a 25. 5. 1971. Okolnosť, že do 8 dní Správe dôchodkov nezahlásila vznik krátkodobého pracovného pomeru, nemohla mať za následok neoprávnenú výplatu dôchodku dôchodcovi A. K.

Odporca navrhol napadnuté uznesenie potvrdiť, a to z toho dôvodu, že predpísaný preplatok v celkovej výške 1158 Kčs je navrhujúca organizácia povinná nahradiť v zmysle ustanovenia § 89 ods. 2 zákona č. 101/1964 Zb. pre oneskorene podané hlásenie o vstupe dôchodcu do zamestnania. V čase od 1. 1. do 28. 2. 1971 dôchodca A. K. trvale pracoval ako vrátnik, o čom navrhujúca organizácia podala hlásenie až 27. 3. 1971 a 1. 4. 1971, hoci to mala urobiť podľa ustanovenia § 132 vyhlášky č. 102/1964 do 8 dní od vzniku pracovného pomeru.

Najvyšší súd SSR zrušil uznesenie súdu prvého stupňa a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

Z odôvodnenia:

Uloženie povinnosti závodu v zmysle ustanovenia § 89 ods. 2 zákona č. 101/1964 Zb. je možné len vtedy, ak dávka bola poskytnutá neprávom alebo vo vyššej výmere ako patrila. Samotná skutočnosť oneskoreného hlásenia o vstupe dôchodcu do zamestnania túto povinnosť ešte nezakladá. Záväzok nahradiť preplatok na dôchodku môže teda vzniknúť len za predpokladu, že skutočne došlo k vyplateniu dávky požívateľovi neprávom.

Súd prvého stupňa považoval uvádzanú podmienku za splnenú a bol toho názoru, že preplatok na dôchodku dôchodcovi A. K. skutočne vznikol.

Nezaoberal sa preto ani okolnosťami, ktoré sú z tohto hľadiska významné, predovšetkým za akých podmienok uzavrel A. K. pracovný pomer s navrhovateľom (či išlo o krátkodobé zamestnanie alebo o pracovný pomer uzavretý na neurčitú dobu), a aký čas skutočne odpracoval. Len po objasnení týchto základných skutočností bude môcť súd posúdiť, či sú dané podmienky pre uloženie povinnosti navrhovateľa na náhradu odporcom uvádzaného preplatku na dôchodku.

Ak je pravda, že išlo o krátkodobé zamestnanie, nie je možné navrhovateľa vylúčiť z výhod vyplývajúcich z ustanovení vládneho nariadenia č. 73/1969 Zb., a to bez ohľadu na skutočnosť, že po skončení krátkodobého zamestnania nastúpil do trvalého pracovného pomeru u tohto istého zamestnávateľa.

Keďže súd prvého stupňa skutkový stav v tomto smere riadne nezistil a podľa príslušných právnych predpisov ani nehodnotil, odvolací súd jeho rozhodnutie zrušil v zmysle ustanovenia § 221 ods. 1 písm. a/ O. s. p.

V ďalšom konaní bude treba, aby súd prvého stupňa vytýkané nedostatky v zistení skutkového stavu odstránil, a to predovšetkým podrobným vyjadrením účastníkov a aj prípadným vypočutím svedka A. K. a len potom vo veci znovu rozhodol.

1) úplné znenie zákona so zmenami a doplnkami bolo vyhlásené pod č. 5/1972 Zb.

2) porovn. teraz platné nariadenie vlády ČSSR č. 2/1971 Zb.